24.11.2014

SPOL
SUOMENPSYKOLOGIANOPISKELIJAINLIITTO
FINLANDSPSYKOLOGISTUDERANDESFÖRBUND
FINNISHPSYCHOLOGYSTUDENTS´ASSOCIATION

Suomen Psykologian Opiskelijain Liitto ry:n kannanotto sukupuolineutraaliin avioliittolakiin

Suomen Psykologian Opiskelijain Liitto, SPOL ry, kannattaa sukupuolineutraalia avioliittolakia. Asiaa voidaan tarkastella useista näkökulmista paitsi ihmisoikeuksien, myös psykologisen tutkimustiedon valossa. Seksuaali- ja sukupuolivähemmistöt ovat osa yhteiskuntaamme ja kaikkien yksilöiden tasa-arvoinen kohtelu ja oikeudet lisäävät yleistä hyvinvointia.

Eduskunnan lakivaliokunta on kuullut asiantuntijana psykologian alan tutkimustiedon osalta psykologian professori Jarl Wahlströmiä 23.4.2014, jonka mukaan kansainvälisen tutkimustiedon nojalla ei ole perustetta olla uudistamatta avioliittolakia sukupuolineutraaliksi. Professori Wahlström on puheenjohtaja Suomen Psykologiliiton ja Suomen Psykologisen Seuran tieteellisessä neuvottelukunnassa.

Myös YK:n ihmisoikeusjulistuksen voidaan katsoa tukevan sukupuolineutraalia avioliittolakia asettumalla kaikkea syrjintää vastaan. Kaikki julistuksen esittämät oikeudet koskevat jokaista ihmistä riippumatta mistään tekijöistä (artikla 2) – siten kaikilla täysi-ikäisillä on oikeus solmia avioliitto ja perustaa perhe (artikla 16). On myös huomioitava, että jokaisella on oikeus perhe- sekä yksityiselämän ja kodin suojaan (artikla 12), mikä ei toteudu vain heterophariskuntien ollessa oikeutettuja avioliittoon.

Samaa sukupuolta olevien parisuhde ja psyykkinen hyvinvointi

Seksuaalivähemmistöihin kuuluvien muodostamat parisuhteet ovat tutkimustiedon valossa täysin verrattavissa heteroseksuaalisiin suhteisiin. Samaa sukupuolta olevat parit vakiintuvat saman ikäisinä kuin muutkin ja suhteet ovat varsin pysyviä. Niissä valtioissa, joissa avioliittolainsäädäntö on sukupuolineutraali, on havaittu avioliiton myös lisänneen suhteen pysyvyyttä. (American Psychological Associationin (APA) tiedoksianto, 2010.)

Lukuisat tutkimukset osoittavat avioliittomahdollisuuden tukevan ihmisten psyykkistä hyvinvointia yhteiskunnallisen hyväksynnän sekä taloudellisen ja sosiaalisen tuen kautta. Sukupuolineutraalia avioliittoa rajoittavalla lainsäädännöllä puolestaan on haitallisia vaikutuksia fyysiseen että psyykkiseen terveyteen. Samalla se myös edistää seksuaalivähemmistöihin kuuluvien stigmatisoitumista, jota pidetään erityisen haitallisena yksilön psyykkiselle hyvinvoinnille. (APA:n tiedoksianto, 2010.)

Samaa sukupuolta olevat vanhemmat ja lapsen psyykkinen kehitys

Sukupuolineutraalia avioliittolakia koskevassa yhteiskunnallisessa keskustelussa on ollut erityisenä huolenaiheena homo- ja lesboparien vanhemmuus ja sen seuraukset lapsen psyykkiselle kehitykselle. Psykologisen tutkimustiedon valossa samaa sukupuolta olevia vanhempia voidaan kuitenkin pitää aivan yhtä hyvinä (Lavner, Waterman, Peplau, 2012) ja joidenkin tutkimusten mukaan jopa parempina vanhempina, mikä voi liittyä lastenhankintaan liittyvään perusteellisempaan harkintaan (Solantaus, 2003).

Hetero- ja homoseksuaalisten parien kasvattamien lasten psyykkisessä kehityksessä ei ole havaittu eroja (Lavner, Waterman, Peplau, 2012). Vanhempien sama sukupuoli ei siis muodosta riskiä lapsen persoonallisuuden, sukupuoli-identiteetin ja seksuaalisuuden kehittymiselle tai yleiselle psyykkiselle hyvinvoinnille. Myöskään varhaisessa elämänvaiheessa adoptoitujen lasten kehitykseen ei vaikuttanut se, olivatko vanhemmat samaa vai eri sukupuolta (Farr, Forssell, Patterson, 2014).

****

Psykologisen tutkimustiedon valossa on siis syytä kannattaa sukupuolineutraalia avioliittolainsäädäntöä. Nykyinen lainsäädäntö aiheuttaa tarpeetonta inhimillistä kärsimystä ja sen ei voida katsoa perustuvan nykytietämykselle ihmisen psyykkisestä hyvinvoinnista ja sen kehityksestä. Se myös loukkaa ihmisoikeuksia, joiden toteutumisesta on Suomi sitoutunut huolehtimaan. Suomi on monessa asiassa ollut ihmisoikeuksien sekä tasa-arvon edelläkävijä ja asiantuntija – tätä linjaa tulisi seurata myös avioliittojen kohdalla.

Suomen Psykologian Opiskelijain Liitto kiittää ajastanne ja suosittelee äänestämistä sukupuolineutraalin avioliiton puolesta!

SPOL ry:n puolesta,

Annukka Niemelä
Puheenjohtaja
0405037220
annukka.m.l.niemela@student.jyu.fi

SPOL
SUOMENPSYKOLOGIANOPISKELIJAINLIITTO
FINLANDSPSYKOLOGISTUDERANDESFÖRBUND
FINNISHPSYCHOLOGYSTUDENTS´ASSOCIATION

Lähteitä:

Wahlström, J. (2014): Lausunto eduskunnan lakivaliokunnalle 23.4.2014.

American Psychological Association:
http://www.apa.org/news/press/releases/2010/08/support-same-sex-marriage.aspx
http://www.apa.org/monitor/2010/10/same-sex.aspx
http://www.apa.org/about/policy/parenting.aspx
http://www.apa.org/topics/divorce/same-sex-marriage.aspx

Lavner, J. A., Waterman, J., & Peplau, L. A. (2012). Can gay and lesbian parents promote healthy development in high-risk children adopted from foster care? *American Journal of Orthopsychiatry, 82*(4), 465-472.

Farr, R. H., Forssell, S. L., & Patterson, C. J. (2010). Parenting and child development in adoptive families: Does parental sexual orientation matter? *Applied Developmental Science, 14*(3), 164-178.

Solantaus, T. (2003). Tutkimuskatsaus sateenkaariperheissä elävien lasten kehityksestä ja hyvinvoinnista. Lapset ja rekisteröity parisuhde. Rekisteröityihin parisuhteisiin liittyviä erityiskysymyksiä selvittäneen toimikunnan mietintö. STM.